

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 13.7.2009
KOM(2009) 362 lõplik

2009/0099 (COD)

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ seoses kauplemisportfelli ja edasiväärtpaberistamisega seotud kapitalinõuetega ning tasustamispoliitika üle järelvalve teostamisega

SEC(2009) 974 final

SEC(2009) 975 final

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Uus kapitalinõuete raamistik, mis põhineb uuendatud rahvusvahelisel kapitali adekvaatsuse raamistikul Basel II, võeti vastu 2006. aasta juunis kapitalinõuete direktiivi vormis; see hõlmab direktiivi 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuesti sõnastatud) ning direktiivi 2006/49/EÜ investeerimisühingute ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (uuesti sõnastatud).

Laialdaselt on mõistetud, et ülemaailmsedel finantsturgudel valitsevale segadusele kaasa aidanud kapitalinõuete raamistiku ja finantseerimisasutuste riskijuhtimise puuduste kõrvaldamiseks on vaja täiendavat õigusliku reguleerimise reformi. Finantskriisile reageerimise raames tegi komisjon 2008. aasta novembris Jacques de Larosière'i juhitud kõrgetasemelisele töörühmale ülesandeks esitada soovitusel Euroopa finantsjärelevalve ja finantseerimisasutuste tegevuse reguleerimise reformimise kohta. Selle töörühma esitatud 31 soovitus¹ moodustavad reguleerimise ja järelevalve parandamise ettepanekute kõikehõlmava kogumi. Seoses tasustamise korraldamisega soovitakse Larosière'i aruandes, et tulemustasud peaksid olema paremini seostatud aktsionäride huvidega ja pikaajalise kasumlikkusega; selleks peaks finantssektori tasustamissüsteemide ülesehitus rajanema põhimõttel, et preemiad peaksid peegeldama tegelikke tulemusi ja need ei peaks olema garanteeritud ning et preemiate maksmise hindamisel tuleks lähtuda mitmeaastasest ajavahemikust ja nende väljamaksmine tuleks jaotada kehtestatud ajavahemikule².

Tuginedes töörühma soovitustele, esitas komisjon oma 4. märtsi 2009. aasta teatise kehvadele Euroopa Ülemkogule „Euroopa majanduse elavdamine“³ finantsteenuste reformi ambitsioonika kava. Käesolev ettepanek on üks neist mitmetest meetmetest, mida komisjon on võtnud selle kava elluviimiseks.

Teatise märgiti, et kapitalinõuete direktiivi muutmise ettepanek, mille komisjon esitab 2009. aasta juuniks, sisaldab sätteid, millega:

- tugevdatakse kapitalinõudeid vara suhtes, mida pangad hoiavad kauplemisportfellis lühiajaliseks edasimüügiks;
- täiendatakse kapitalinõudeid keeruka väärtpaberistamise puhul nii panga- kui ka kauplemisportfellis; ning
- antakse järelevalveasutustele õigus kehtestada kapitaliga seotud sanktsioone finantseerimisasutuste suhtes, kelle tasustamispoliitika tekitab järelevalveasutuste hinnangul vastuvõetamatuid riske.

Sarnastes eesmärkides lepiti kokku ka G20 kohtumisel Londonis 2. aprillil 2009. Finantssüsteemi tugevdamise deklaratsioonis⁴ teatati kokkuleppes võtta kohe, kui majanduse taastumine on kindel, meetmeid kapitali kvaliteedi, kvantiteedi ja rahvusvahelise kooskõla parandamiseks pangandussüsteemis, kinnitada ja rakendada finantsstabiilsuse foorumi põhimõtteid tasustamise ja lisatasude suhtes ning toetada jätkusuutlikke tasustamissüsteeme.⁵

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/de_larosiere_report_en.pdf

² Soovitus 11.

³ http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090304_en.pdf

⁴ http://www.g20.org/Documents/Fin_Deps_Fin_Reg_Annex_020409_-_1615_final.pdf

⁵ Euroopa juhid väljendasid oma toetust neile meetmetele 19. ja 20. märtsil 2009 kogunenud Euroopa Ülemkogul.

Samal kuupäeval avaldas finantsstabiilsuse foorum aruande finantsüsteemi protsüklilisuse vähendamise ja finantssektoris usaldusväärsete tasustamistavade põhimõtete kohta,⁶ mille eesmärgiks on viia töötajate stiimulid kooskõlla äriühingu pikaajalise kasumlikkusega.

Finantsstabiilsuse foorumi aruanne finantsüsteemi protsüklilisuse küsimuse lahendamise kohta sisaldab protsüklilisuse vähendamise soovitusi, mis hõlmavad kolme valdkonda: pankade kapitali raamistikku, pankade eraldi laenukahjumite katteks ning võimendust ja hindamist. Baseli pangajärelevalve komitee on andnud välja soovitused, mille eesmärk on vähendada ohtu, et kapitalinõuete raamistik võimendab kriiside ülekandumist finantssektori ja reaalmajanduse sektorite vahel. Need soovitused hõlmavad ettepanekuid, mille eesmärk on vähendada sõltuvust tsüklilistest riskiväärtuse mudelil põhinevatest kapitalihinnangutest ja suurendada edasiväärtpaperistamise instrumentidega ning väärtpaperistamata laenutoodetega seotud maksejõuetuse ja reitingute liikumise riski kaetust. Finantsstabiilsuse foorumi ja G20 soovituste toetuseks töötab Baseli komitee välja praeguste eeskirjade üksikasjalikumaid muudatusi, lähtudes G20 seatud ajakavast.

Finantsstabiilsuse foorumi usaldusväärsete tasustamistavade põhimõtetes nõutakse tasustamise tõhusat juhtimist ning seda, et tasustamisel arvestataks kõiki riskiliike, et tasustamine vastaks riskide realiseerumise tulemustele ja et tasustamisel võetaks arvesse riskide võimaliku realiseerumise aega. Samuti soovitatakse, et nende põhimõtete rakendamist äriühingutes tuleks tugevdada järelevalvega.

Komisjon astus esimesed sammud halvasti kavandatud tasustamissüsteemidest tingitud probleemide lahendamisel 30. aprillil 2009, võttes vastu soovitused seoses noteeritud äriühingute haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete tasustamiskorraga⁷ ning finantsteenuste sektori palgapoliitikaga⁸. Soovitustele lisatud komisjoni teatistes märgiti, et komisjon kavatab muuta kapitalinõuete direktiivi selliselt, et usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve hõlmaks ka pankades ja investeerimisühingutes rakendatavat tasustamiskorda.

Ka Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee on välja töötanud tasustamispoliitika põhimõtted; need avaldati 20. aprillil 2009. Nimetatud põhimõtetega on hõlmatud kogu organisatsioonis rakendatav tasustamispoliitika ning nende puhul on keskendutud põhiaspektidele, sealhulgas äriühingu eesmärkide ja üksikisiku eesmärkide kooskõlla viimisele, järelevalve ja otsuste tegemise juhtimisele, tulemuslikkuse mõõtmisele ning tasuvormidele.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on kehtestada komisjoni 4. märtsi teatistes esitatud kohustused ja see on kooskõlas kõrgetasemeliste rahvusvaheliste eesmärkidega, milles leppisid kokku G20 juhid.

Lähtudes 4. märtsi teatistes esitatud kohustustest, esitab komisjon 2009. aasta oktoobris ettepanekud kapitalinõuete direktiivi täiendavate muudatuste kohta, mis käsitlevad likviidsusriski ja ülemäärast laenukapitali kasutamist, dünaamilist kapitalireservide moodustamist käsitlevaid sätteid, liikmesriigi tasandi valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kõrvaldamist, et edendada liikumist ühtsete eeskirjade suunas.

⁶ http://www.fsforum.org/publications/r_0904a.pdf

⁷ Komisjoni soovitus, millega täiendatakse soovitusi 2004/913/EÜ ja 2005/162/EÜ seoses noteeritud äriühingute haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete tasustamiskorraga (K(2009)3177/2).

⁸ Komisjoni soovitus tasustamispoliitika kohta finantsteenuste sektoris (K(2009) 3159/2).

2. AVALIK ARUTELU

Ajavahemikus 25.3.2009–29.4.2009 toimus Internetis avalik arutelu kauplemisportfelli ja väärtpaberistamist käsitlevate sätete kavandatud muudatuste üle. Saadi 18 vastust.

Üldiselt toetati vastustes komisjoni ettepanekueelnõude eesmärke. Mõni vastanutest väljendas muret, et edasiväärtpaberistamise käsitus ei ole piisavalt eesmärgipärane. Selle mure aluseks oli aga eeldus, et komisjon peab silmas täielikku keeldu, nõudes *kõikide* edasiväärtpaberistamiste mahaarvamist kapitalist. Komisjon seda ei kavandanud ja see ilmneb selgelt muudatustest, milles on kasutatud diferentseeritumat lähenemisviisi.

Ajavahemikus 29.4.2009–6.5.2009 toimus siserutu ja teenuste peadirektoraadi veebisaidil eraldi avalik Interneti-arutelu tasustamispoliitikat käsitlevate sätete kavandatud eelnõu teemal. Finantseerimisasutustelt, finantssektori esindajatelt, liikmesriikidelt ja järelevalveasutustelt saadi 23 vastust.

Enamik vastanutest toetas põhimõtet, et pangandussektoris rakendatav tasustamispoliitika peaks olema kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimisega ning et see peaks kapitalinõuete direktiivi alusel kuuluma järelevalve alla.

Mõni vastanutest väljendas arvamust, et kuna tasustamispoliitika ja -tavad on kohandatud konkreetsete asutuste struktuurile ja ärimudelile, ei tohiks kapitalinõuete direktiivis sätestatud põhimõtted olla liiga normatiivsed. Komisjon usub, et tekst võimaldab vajalikku paindlikkust, kuna selle kohaselt peavad äriühingud järgima kõnealuseid põhimõtteid viisil, mis vastab nende suurusele ja sisemisele korraldusele ning nende tegevuse laadile, ulatusele ja keerukusele. Lisaks tundis mõni vastanutest muret, et lisaks juhtidele ka teiste töötajate tasustamise hõlmamine järelevalvega võib avaldada negatiivset mõju kollektiivlepingutele, mis on pankades ja investeerimisühingutes sõlmitud muude töötajate kui juhtide suhtes.

3. MÕJU HINDAMINE

Kokku hinnati 14 eri poliitikavalikut. Järgmises kokkuvõttes kirjeldatakse eelistatud poliitikavalikut ja selle eeldatavat mõju.

Kauplemisportfell

Seoses pankade kauplemisportfellide kapitalinõuetega viiakse sisse järgmised eesmärgipärased muudatused, mis on kooskõlas Baseli komitee poolt kavandatuga:

- Tavapärasele riskiväärtusele täiendava omakapitalipuhvri lisamine halvenenud turutingimuste stsenaariumi riskiväärtuse põhjal. Selle muudatusega umbkaudu kahekordistatakse kauplemisportfellide praeguseid omakapitalinõudeid.
- Kauplemisportfelliga seonduva maksejõuetuse riskiga seotud omakapitalinõude laiendamine, et hõlmata muud kahjud peale emitendi maksejõuetuse, näiteks reitingute langusest tuleneva kahju; selle muudatusega arvestatakse asjaolu, et viimasel ajal kaubeldavatest võlainstrumentidest saadud kahjud ei tulenenud enamikul juhtudel tegelikult emitentide maksejõuetusest. Selle muudatuse mõju sõltub pankade portfelli koostisest kriisijärgses keskkonnas.
- Kauplemisportfellis sisalduvate väärtpaberistamise positsioonidega seotud omakapitalinõude arvestamisel võetakse aluseks pangaportfelli puhul kasutatavad lihtsustatud riskikaalud. Sellegi muudatuse mõju sõltub pankade portfelli koostisest kriisijärgses keskkonnas.

Üldiselt on pankadel tavaks hoida omakapitali summas, mis vastab nende endi kehtestatud eesmärkidele ja mis võib olla suurem nõutavast miinimumkapitalist. Seetõttu ei ole lihtne

hinnata, kui palju lisakapitali pangad peaksid kaasama, et täita kavandatud muudatuste nõudeid. Olemasolevad kapitalipuhvid võivad osaliselt katta nõutava miinimumkapitali suurenemise. Näiteks 2008. aasta esimese poolaasta lõpul oli suurte euroala finantseerimisasutuste üldine maksevõime suhtarv keskmiselt 11,4 %, mis tähendab, et keskmine kapitalipuhver (mis ületas miinimumkapitali nõudeid) oli 3,4 % riskiga kaalutud varast.

Edasiväärtpaberistamine

Vastavalt Baseli komitee väljatöötatud lähenemisviisile antakse edasiväärtpaberistamise positsioonidele teiste väärtpaberistamise positsioonidega võrreldes suuremad omakapitalinõuded, et võtta arvesse väärtuse ootamatust vähenemisest tuleneva kahju suuremat riski.

Eriti keerukate edasiväärtpaberistamistingute puhul tugevdatakse kõnealuste ettepanekutega nii hoolsuskohustuse nõudeid kui ka nende täitmise üle teostatavat järelevalvet. Eriti keerukatesse edasiväärtpaberistamistoodetesse investeerimisel peab pank asjaomasele järelevalveasutusele tõendama vajalike hoolsuskohustuse nõuete täitmist. Kui ta seda ei tee, arvatakse vastavad instrumendid panga omakapitalist maha. Kui nõutava hoolsuskohustuse täitmine leitakse olevat ebapiisav, keelatakse asutusel tulevikus sellistesse instrumentidesse investeerimine.

Nende meetmete mõju tulevasele laenupakkumisele – mille rahastamist osaliselt hõlbustab edasiväärtpaberistatud instrumentide, näiteks teatud hajutatud tagatisega võlaobligatsioonide väljalaskmine – tuleks hinnata vastavalt sellele, kui palju neid emiteeritakse kriisijärgses turukeskkonnas. Tõendid näitavad, et hajutatud tagatisega võlaobligatsioonide väljaandmine vähenes Euroopas 2007. aasta 88,7 miljardilt eurolt 2008. aastaks 47,9 miljardile eurole. Vähenemine oleks olnud veelgi tuntavam, kui Euroopa Keskpank ja Bank of England ei oleks aktsepteerinud väärtpaberistamist tagatisena: 2008. aastal hoidsid pangad 95 % kõigist väärtpaberistatud instrumentidest alal repotehingute eesmärgil ning esmatürg oli praktiliselt suletud, kuna investorite huvi nende instrumentide vastu oli oluliselt vähenenud. Neid suundumusi arvestades tundub lisanduv mõju hajutatud tagatisega võlaobligatsioonide emiteerimisele ja laenupakkumisele olevat piiratud. Samas võib see meede piirata kõnealuste instrumentide järelturu taastumist.

Väärtpaberistamisega seotud riskide avalikustamine

Kooskõlas rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditega tugevdatakse avalikustamishõudeid mitmes valdkonnas, näiteks kauplemisportfellis sisalduvate väärtpaberistamise riskipositsioonide ja bilansiväliste sihtotstarbeliste väärtpaberistamisasutustega seotud riskipositsioonide osas.

Nende muudatustega suurendatakse investorite arusaamist panga riskiprofiilist ja läbipaistvuse suurendamise kaudu motiveeritakse panku riskijuhtimist tugevdama. Kaasnev halduskoormus ELi pangandussektorile moodustab hinnanguliselt 1,3 miljonit eurot aastas ja langeb eeldatavasti suurematele asutustele, mis kasutavad keerulisemaid riskijuhtimismeetodeid.

Tasustamispoliitika kontrollimine järelevalveasutuste poolt

Kavandatud muudatustega kohustatakse krediidasutusi ja investeerimisühinguid rakendama tasustamispoliitikat, mis on kooskõlas tõhusa riskijuhtimisega. Asjaomased põhimõtted sätestatakse kapitalinõuete direktiivis ja need on kooskõlas põhimõtetega, mis esitati komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitusel palgapoliitika kohta finantsteenuste sektoris (K(2009) 3159).

Soovituses sisalduvate asjakohaste põhimõtete siduvaks muutmine parandab nende järgimist krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt.

Ettepanek võimaldab äriühingutel tegutseda uue kohustuse ja rangete põhimõtete järgimisel paindlikult – viisil, mis vastab nende suurusele ja sisemisele korraldusele ning nende tegevuse laadile, ulatusele ja keerukusele. Selline lähenemisviis viib tõenäoliselt miinimumini nõuete täitmise seotud esialgsed ja jätkuvad kulud äriühingute jaoks ning seetõttu eelistati seda lähenemisviisi alternatiivile, mille kohaselt oleks kõiki äriühinguid, sõltumata nende suurusest, kohustatud rangelt ja ühetaoliselt järgima põhimõtteid, mis sätestati komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovituses palgapoliitika kohta finantsteenuste sektoris (K(2009) 3159).

MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

4. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Arvestades, et muudatused tuleb sisse viia olemasolevasse direktiivi, on muutmisdirektiiv sobivaim vahend. Muutmisdirektiivil peaks olema muudetava direktiiviga sama õiguslik alus. Seepärast põhineb ettepanek EÜ artikli 47 lõikel 2, mis annab õigusliku aluse muu hulgas krediidasutuste asutamise ja tegevusega seotud eeskirjade ühtlustamiseks.

Liikmesriigid ei suuda kavandatud meetme eesmärke täielikult saavutada ning EÜ asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaselt on need seega paremini saavutatavad ühenduse tasandil. Kavandatud meetme sätted ei lähe kaugemale, kui on vajalik soovitud eesmärkide saavutamiseks.

Ainult ühenduse õigusaktiga on võimalik tagada, et enam kui ühes liikmesriigis tegutsevatele krediidasutustele kehtivad usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve raames ühesugused nõuded, mis antud juhul tähendab seda, et krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes juba kohaldatavat ühtlustatud kapitalinõuete raamistikku tugevdatakse veelgi tõhustatud kapitalinõuetega kauplemisportfellis sisalduvate instrumentide suhtes, asjakohase hoolekohustusega ja keerulise edasiväärtpaberistamise puhul täiendavate kapitalinõuetega, aga ka tasustamissüsteemide suhtes selgete eeskirjade ning asjakohaste järelevalvemeetmete ja sanktsioonide kehtestamisega.

5. ETTEPANEKU ÜSIKASJALIK SELGITUS

5.1. Kapitalinõuded edasiväärtpaberistamise puhul

(Artikli 1 lõiked 1 ja 9 ning I lisa punkt 3)

Edasiväärtpaberistamine on väärtpaberistamine, mille aluseks on väärtpaberistatud positsioonid ja mille eesmärk tavaliselt on keskmise riskiga väärtpaberipositsioonide ümberkujundamine uuteks väärtpaberiteks. Reitinguagentuurid ja turuosalised on neid üldiselt pidanud madala krediidiriskiga instrumentideks. Kuna edasiväärtpaberistamine on keerukas ja tundlik korreleeritud kahjude suhtes, on selle riskid suuremad kui tavapärase väärtpaberistamise puhul. Seepärast on ettepanekus esitatud rida omakapitalinõudeid, mis on edasiväärtpaberistamise puhul suuremad kui sama reitinguga tavapärase väärtpaberistamise positsioonide puhul.

Lisaks nähakse ettepanekus ette eriti keeruka edasiväärtpaberistamise tugevdatum järelevalve. Valimipõhine järelevalve, mida kohaldatakse väärtpaberistamise ja tavapärase keerukusega edasiväärtpaberistamise suhtes, ei ole piisavalt range mõningate edasiväärtpaberistamise

tehingute puhul, kus asjaomaste instrumentide keerukus seab kahtluse alla panga võime täielikult mõista aluspositsioonide olemust ja nendega kaasnevaid riske. Seepärast nõutakse ettepanekus, et sellistesse toodetesse investeerivate pankade puhul tuleb kontrollida kohaldatavate hoolsuskohustuse nõuete täitmist iga sellise investeeringu korral. Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ühtlustab järelevalvetegevust, määrates kindlaks, millist liiki edasiväärtpaberistamist käsitatakse „eriti keerukana”, nii et järelevalveasutustel oleks võimalik iga juhtumi puhul eraldi kontrollida asutuste suutlikkust täita oma hoolsuskohustust selliste instrumentide puhul. Erandjuhtudel, kui pank ei suuda oma järelevalveasutusele tõendada, et ta on eriti keeruka edasiväärtpaberistamise puhul täitnud hoolsuskohustust, rakendatakse sellise edasiväärtpaberistamise positsiooni suhtes riskikaalu 1250 %. Sellist kapitali käsitlemist kohaldatakse uute edasiväärtpaberistatud instrumentide puhul, mis lastakse välja pärast 31. detsembrist 2010, ning olemasolevate edasiväärtpaberistamise positsioonide suhtes üksnes pärast 31. detsembrist 2014, kui pärast seda kuupäeva lisatakse uusi aluspositsioone või olemasolevaid aluspositsioone asendatakse uutega. Seega ei saa 1250 %-list riskikaalu kohaldada pankade pikaajaliste edasiväärtpaberistamise positsioonide suhtes (välja arvatud juhul, kui nende positsioonide aluspositsioone muudetakse pärast 2014. aasta lõppu).

5.2. Tehnilised muudatused

(Artikli 1 lõige 5 ja II lisa punkt 4; artikli 1 lõige 7; artikli 2 lõiked 2 ja 3; I lisa punkt 2 ja II lisa punkt 2)

2006. aastal moodustasid komisjon ja Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee kapitalinõuete direktiivi ülevõtmise töörühma, et hõlbustada kapitalinõuete direktiivi ühtset rakendamist ja kohaldamist kogu ELis. Kapitalinõuete direktiivi ülevõtmise töörühm leiab, et nimetatud direktiivi teatavaid tehnilisi sätteid on vaja täpsustada. Näiteks selgitatakse käesolevas direktiivis, et arveldusriskiga seotud kapitalinõudeid kohaldatakse ka pangaportfelli puhul.

5.3. Avalikustamismõõded

(Artikli 1 lõige 11 ja I lisa punkt 4)

Käesoleva ettepanekuga tugevdatakse kapitalinõuete direktiivis esitatud avalikustamismõõded, mis on seotud asutuste väärtpaberistamise riskipositsioonidega. Täpsemalt sätestatakse, et avalikustamismõõded kohaldatakse tulevikus nii pangaportfellis kui ka kauplemisportfellis olevate väärtpaberistamise positsioonidega seotud riskide suhtes.

5.4. Tururiskiga seotud kapitalinõuded väärtpaberistamise puhul

(Artikli 1 lõiked 4, 6 ja 8; artikli 2 lõige 1; II lisa punkt 1)

Praegu arvutatakse kauplemisportfellis olevate väärtpaberistamise positsioonidega seotud kapitalinõudeid nii, nagu oleks tegemist tavapärase võlapositsioonidega. Samas rakendatakse pangaportfelli puhul eraldi diferentseeritumaid ja riskitundlikkusel põhinevaid kapitalinõudeid. Käesoleva ettepanekuga nähakse ette, et kauplemisportfelli kapitalinõuete aluseks võetakse pangaportfellis olevate samaväärsete väärtpaberite suhtes kohaldatavad kapitalinõuded.

5.5. Tururiskidega seotud kapitalinõuetel põhinevad sisemudelid

(II lisa punkt 3)

Praegu võivad asutused kauplemisportfelli tururiskidega seotud kapitalinõuete arvutamiseks kasutada omaenda mudeleid, millega prognoositakse turul tulevikus toimuvatest negatiivsetest muutustest tingitud võimalikku kahju. 2007. ja 2008. aastal sai selgeks, et sisemudelites alahinnati süstemaatiliselt halvenenud turutingimustest tulenevat võimalikku kahju. Selle

tulemuseks olid ebapiisavad kapitalinõuded ja turukeskkonna halvenemisega kaasnenud pankade kapitali tsükliline kõikumine. Seepärast tugevdatakse käesoleva direktiiviga sisemudelitel põhinevaid kapitalinõudeid mitmes aspektis:

- kehtestatakse nõue, et eraldi tuleb hinnata võimalikke kahjusid, mis kantakse pikaajalise negatiivsete asjaolude perioodi vältel; sellega suurendatakse mudelite suutlikkust reageerida halvenenud turutingimustele ja vähendatakse nende protsüklilisust;
- asutustele kehtestatakse kohustus hinnata lisaks kauplemisportfelli võlainstrumentidega seotud maksejõuetusest tulenevate kahjude riskile ka krediitkvaliteedi halvenemisest tingitud võimalikku kahju, mis ei ole seotud maksejõuetusega;
- et kõrvaldada kahtlus, kas sisemudelitega on võimalik piisavalt hõlmata väärtpaperistamise positsioonide konkreetset riskiprofiili, kehtestatakse asutustele kohustus määrata kindlaks eraldi standarditud kapitalinõue kauplemisportfellis olevate väärtpaperistamise positsioonidega seotud riskide katmiseks.

5.6 Tasustamispoliitika

(Artikli 1 lõiked 2 ja 3; I lisa punkt 1 ja punkti 4 alapunkt iii)

Euroopa praeguses järelevalveraamistikus puudub selge nõue, et järelevalve alla peaks kuuluma ka finantseerimisasutuste tasustamispoliitika. Seetõttu ei ole järelevalveasutused üldjuhul tähelepanu pööranud sellele, millist mõju avaldab tasustamispoliitika riskidele ja tõhusale riskijuhtimisele.

Kapitalinõuete direktiivi kavandatud muudatuse eesmärk on:

- kehtestada krediidasutustele ja investeerimisühingutele siduv kohustus rakendada tasustamispoliitikat ja -tavasid, mis on kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimisega ning edendavad seda, ja millega kaasnevad usaldusväärse tasustamispoliitika kõrgetasemelised põhimõtted;
- laiendada kapitalinõuete direktiivi alusel järelevalvet tasustamispoliitikale, nii et järelevalveasutustel oleks võimalik asjaomaselt äriühingult nõuda kindlakstehtud probleemide kõrvaldamiseks meetmete võtmist;
- tagada, et järelevalveasutused võivad kohaldada rahalisi või mitterahalisi sanktsioone (sealhulgas rahatrahve) äriühingute puhul, kes seda kohustust ei täida.

Kavandatud nõue hakkab kehtima krediidasutuste suhtes ja direktiivi 2006/49/EÜ artikli 34 alusel investeerimisühingute suhtes, millel on tegevusluba ja mille tegevust reguleeritakse finantsinstrumentide turge käsitleva direktiivi 2004/39/EÜ alusel.

Kavandatud kohustus piirdub selliste töötajate tasustamisega, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt panga või investeerimisühingu riskiprofiili. Kohustus hõlmab selliste isikute tasustamise põhimõtteid, kes võtavad vastu otsuseid, mis võivad mõjutada asutuse poolt võetava riski taset.

Usaldusväärse tasustamispoliitika kõrgetasemeliste põhimõtete eesmärk ei ole teha ettekirjutusi tasu suuruse või vormi kohta; asutused vastutavad jätkuvalt oma konkreetse tasustamispoliitika kujundamise ja rakendamise eest. Äriühingutel on võimalik tegutseda nende põhimõtete järgimisel paindlikult – viisil, mis vastab nende suurusele ja sisemisele korraldusele ning nende tegevuse laadile, ulatusele ja keerukusele. Krediidasutused ja investeerimisühingud viivad ellu erinevat laadi tegevust ja nende talutava riski tase on erinev: vastavalt erinevad ka tasustamissüsteemid ja nimetatud põhimõtete kohaldamine.

Usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve käigus kontrollitakse ka seda, kas tasustamispoliitika ja -tavad on kooskõlas usaldusväärse riskijuhtimisega, arvestades äriühingu tegevuse laadi. Et ühtlustada järelevalvet ja aidata äriühingutel kõnealuseid põhimõtteid järgida, peab Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ettepaneku kohaselt tagama usaldusväärse tasustamispoliitika suuniste olemasolu.

Kui järelevalveasutus teeb kindlaks probleeme, võib ta nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing võtaks kvalitatiivseid või kvantitatiivseid meetmeid selliste probleemide lahendamiseks. Nimetatud meetmed võivad sisaldada („kvalitatiivset”) nõuet, et äriühing muudaks olukorra parandamiseks ja sisemiste riskide vähendamiseks oma tasustamissüsteemi, ja – asjakohastel juhtudel – („kvantitatiivset”) nõuet, et äriühing hoiaks riski katteks täiendavaid omavahendeid.

Lisaks sellele peab pädevatel ametiasutustel olema kapitalinõuete direktiivi alusel õigus määrata direktiivi mis tahes nõuete (sealhulgas tasustamispoliitika kohta kavandatud nõude) rikkumise eest sanktsioone. Sanktsioonide määramise õigus lisandub õigusele nõuda, et äriühingud võtaksid kvalitatiivseid või kvantitatiivseid meetmeid. Kapitalinõuete direktiivi artikli 54 kavandatud muutmise eesmärk on tagada, et järelevalveasutustel oleks õigus määrata nii rahalisi kui ka mitterahalisi sanktsioone ning et need sanktsioonid oleksid tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Selline kapitalinõuete direktiivi kavandatud muudatus täiendab komisjoni soovitusi tasustamispoliitika kohta finantsteenuste sektoris. Kapitalinõuete direktiivis sätestatud kohustuse täitmisel on asjakohased ka komisjoni soovitusel esitatud üksikasjalikumad põhimõtted ning Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunised. Need peaksid pakkuma täiendavaid juhiseid, kuidas kõnealust kohustust täita, ja andma järelevalveasutustele äriühingute tasustamissüsteemide hindamiseks vajaliku raamistiku.

5.7 Järelevalve üldine selgitus artikli 136 lõikes 2

Artikli 136 lõike 2 uue kavandatud lõigu eesmärk on selgitada, et järelevalve teostamisel peaksid pädevad asutused võtma arvesse krediidasutuste poolt artikli 123 alusel sisekapitali hindamise kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid aspekte ning krediidasutuste korda, menetlusi, mehhanisme ja strateegiat, millele viidatakse artiklis 22. Selgitus kehtib kogu järelevalveprotsessi kohta ega piirdu üksnes uue tasustamispoliitikat ja -tavasid käsitleva nõude täitmise kontrollimisega. Eesmärk on aidata kaasa järelevalvetegevuse ühtlustamisele kogu ELis.

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ seoses kauplemisportfelli ja edasiväärt-paberistamisega seotud kapitalinõuetega ning tasustamispoliitika üle järelevalve teostamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 47 lõiget 2,
võttes arvesse komisjoni ettepanekut,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁹,
toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras¹⁰
ning arvestades järgmist:

- (1) Ülemäärane ja ettevaatamatu riskide võtmine pangandussektoris on viinud finantseerimisasutuste maksejõuetuse tekkimiseni ja põhjustanud süsteemseid probleeme liikmesriikides ja kogu maailmas. Kuigi sääraseid riske võeti paljudel keerukatel põhjustel, on järelevalveasutused ja reguleerivad organid, sealhulgas G20 ning Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee, ühiselt veendunud, et oma osa oli ka mõningate finantseerimisasutuste sobimatutel tasustamissüsteemidel. Tasustamispoliitika, millega stimuleeritakse võtma asutuse puhul üldiselt talutavat riski ületavaid riske, võib kahjustada usaldusväärset ja tõhusat riskijuhtimist ning toetada ülemääraste riskide võtmist.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiv 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta¹¹ kohustab krediitiasutusi kehtestama oma riskide juhtimiseks vajalikud süsteemid, strateegia, menetlused ja mehhanismid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/49/EÜ (investeeringisühingute ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta)¹² alusel laieneb see nõue investeerimisühingutele, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ¹³. Direktiivi 2006/48/EÜ kohaselt on pädevad ametiasutused kohustatud selliseid süsteeme, strateegiat, menetlusi ja mehhanisme kontrollima ning tegema kindlaks, kas asjaomase krediitiasutuse või

⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁰ ELT C [...], [...], lk [...].

¹¹ ELT L 177, 30.06.2006, lk 1.

¹² ELT L 177, 30.6.2006, lk 201.

¹³ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

investeeringisühingu omavahendid tagavad krediidasutusele või investeeringisühingule avanevate või avaneda võivate riskide usaldusväärse juhtimise ja katmise. Pangakontsernide suhtes teostatakse konsolideeritud järelevalvet, mis hõlmab finantsvaldusettevõtjaid ja finantsidusettevõtjaid kõikides jurisdiktsioonides.

- (3) Et vähendada halvasti kavandatud tasustamissüsteemide võimalikku negatiivset mõju usaldusväärsele riskijuhtimisele ja üksikisikute riskikäitumise kontrollimisele, tuleks direktiivi 2006/48/EÜ nõudeid täiendada krediidasutuste ja investeeringisühingute sõnaselge kohustusega kehtestada selliste töötajate kategooriate suhtes, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt asjaomase krediidasutuse või investeeringisühingu riskiprofiili, tõhusa riskijuhtimisega kooskõlas olevad tasustamispoliitika ja -tavad ning need rakendada.
- (4) Kuna ülemäärane ja ettevaatamatu riskide võtmine võib kahjustada finantseerimisasutuste usaldusväärset ja destabiliseerida pangandussüsteemi, on oluline tagada, et uut tasustamispoliitika ja -tavadega seotud kohustust rakendataks järjepidevalt. Seepärast on asjakohane täpsustada usaldusväärse tasustamispoliitika peamised põhimõtted, millega tagatakse, et tasustamissüsteem ei innustaks üksikisikuid liigseid riske võtma, vaid oleks kooskõlas asutuse riskivalmiduse, väärtuste ja pikaajaliste huvidega. Et tasustamispoliitika oleks finantseerimisasutuse riskijuhtimise osa, peaks iga krediidasutuse või investeeringisühingu juhtimisorgan (järelevalveorgan) kehtestama üldised kohaldatavad põhimõtted ning tasustamispoliitika peaks vähemalt üks kord aastas läbima asutusesisese sõltumatu läbivaatamise.
- (5) Tasustamispoliitika eesmärk peaks olema viia töötajate isiklikud eesmärgid kooskõlla asjaomase krediidasutuse või investeeringisühingu pikaajaliste huvidega. Tasu tulemuspõhiste elementide hindamine peaks põhinema pikaajalistel töötulemustel ja võtma arvesse selliste tulemustega seotud võimalikke riske. Töötulemusi tuleks hinnata mitmeaastase (näiteks kolme- kuni viieaastase) raamistiku alusel, et hindamine põhineks pikaajalistel töötulemustel ja et maksete tegemine tulemustasu alusel jaotuks üle äriühingu äriotsusele.
- (6) Komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitusel palgapoliitika kohta finantsteenuste sektoris¹⁴ on sätestatud ka usaldusväärse tasustamispoliitika põhimõtted selle kohta, kuidas äriühingud võiksid kõnealust kohustust täita; need põhimõtted on kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtetega ja täiendavad neid.
- (7) Tasustamist käsitlevad sätted ei tohiks piirata sotsiaalpartnerite võimalikke õigusi kollektiivläbirääkimiste puhul.
- (8) Et tagada kiire ja tulemuslik jõustamine, peaks pädevatel ametiasutustel olema ka õigus määrata direktiivi 2006/48/EÜ mis tahes nõuete, sealhulgas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimisega kooskõlas oleva tasustamispoliitika kehtestamise nõude rikkumise eest rahalisi või mitterahalisi meetmeid või sanktsioone. Sellised meetmed ja sanktsioonid peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (9) Et tagada tõhus järelevalve sobimatutest tasustamissüsteemidest tulenevate riskide üle, peaksid krediidasutuste ja investeeringisühingute tasustamispoliitika ja -tavad kuuluma direktiivi 2006/48/EÜ alusel teostatava järelevalve alla. Selle järelevalve käigus peaksid järelevalveasutused hindama, kas tasustamispoliitika ja -tavad võivad

¹⁴ K(2009) 3159.

soodustada ülemäärast riskide võtmist krediidasutuse või investeerimisühingu töötajate poolt.

- (10) Et edendada tasustamispoliitika ja -tavade hindamisega seotud järelevalvetegevuse ühtlustamist, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee tagama pangandussektori usaldusväärse tasustamispoliitika suuniste olemasolu. Euroopa Väärtpaberiturur Reguleerijate Komitee peaks abistama selliste suuniste väljatöötamisel, kuivõrd neid kohaldatakse ka tasustamispoliitika suhtes, mida rakendatakse isikute puhul, kes osalevad krediidasutuste ja investeerimisühingute investeerimisteenuste osutamisel ja investeerimistegevuses finantsinstrumentide turge käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ¹⁵ tähenduses.
- (11) Kuna halvasti kavandatud tasustamispoliitika ja motivatsioonisüsteemid võivad suurendada krediidasutuste ja investeerimisühingute riske vastuvõetamatu määran, on asjakohane, et pädevad ametiasutused kehtestavad asjaomastele äriühingutele kvalitatiivseid või kvantitatiivseid meetmeid, mille eesmärk on lahendada 2. samba raames teostatava järelevalve käigus kindlakstehtud tasustamispoliitikaprobleeme. Pädevate ametiasutuste käsutuses olevad kvalitatiivsed meetmed võimaldavad nõuda, et krediidasutused või investeerimisühingud vähendaksid oma tegevuse, toodete või süsteemidega, kaasa arvatud tasustamissüsteemidega seotud riske, mis on vastuolus tõhusa riskijuhtimisega. Kvantitatiivsed meetmed hõlmavad täiendavate omavahendite hoidmise nõuet.
- (12) Et tagada turu jaoks tasustamissüsteemide ja nendega seotud riskide piisav läbipaistvus, peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud avaldama teabe oma tasustamispoliitika ja -tavade kohta, mida rakendatakse töötajate puhul, kelle ametialane tegevus oluliselt mõjutab asjaomase äriühingu riskiprofiili. See kohustus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹⁶.
- (13) Krediidasutuse võimalike riskide kontrollimise tulemuseks peaksid olema tõhusad järelevalvemeetmed. Seepärast tuleb saavutada tegevuse edasine ühtlustumine, et toetada järelevalveasutuste ühiseid otsuseid ja tagada ühenduses võrdsed konkurentsitingimused.
- (14) Väärtpaberistamise puhul, kus struktureeritakse ümber muid väärtpaberistamisi ja esineb tavapärase väärtpaberistamisega võrreldes suurem krediidirisk, tuleks kapitali käsitleda teisiti; selline kapitali teisiti käsitlemine peaks motiveerima krediidasutusi ja investeerimisühinguid hoiduma investeerimast eriti keerukatesse ja riskantsetesse väärtpaberistamistesse.
- (15) Edasiväärtpaberistamise tehingutesse investeerivad pangad peavad direktiivi 2006/48/EÜ alusel täitma hoolsuskohustust ka edasiväärtpaberistamise aluseks olevate väärtpaberistamise positsioonide ja omakorda nende positsioonide aluseks olevate muude riskipositsioonide suhtes. Sõltuvalt väärtpaberistamise struktuuri kihtide keerukusest ning edasiväärtpaberistamise aluseks olevate väärtpaberistamata riskipositsioonide keerukusest ja/või mitmekesisusest, võib nõutavat hoolsuskohustust olla võimatu ja/või majanduslikult ebaotstarbekas täita. Eriti on see nii juhul, kui esialgsete aluspositsioonide puhul on tegemist näiteks

¹⁵ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

¹⁶ EÜT L 281 23.11.1995, lk 31.

võimendusega väljaostu või projektide finantseerimisega seotud võlanõuetega. Sellistel juhtudel ei peaks asutused investeerima säärastrasse eriti keerukatesse edasiväärtpaberistamistesse. Nõutava hoolsuskohustuse täitmise kontrollimisel peaksid pädevad ametiasutused pöörama erilist tähelepanu sellistele eriti keerukatele väärtpaberistamistele ja nõudma nende täielikku mahaarvamist kapitalist, kui asjaomane asutus ei ole veenvalt tõendanud, et ta on iga konkreetse eriti keeruka edasiväärtpaberistamise riskipositsiooni puhul täitnud direktiivis 2006/48/EÜ nõutavat hoolsuskohustust, sealhulgas esialgsete riskipositsioonide suhtes.

- (16) Et edendada eriti keeruka edasiväärtpaberistamisega seotud hoolsuskohustuse täitmise kontrollimise alase järelevalvetegevuse ühtlustamist, tuleks Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteel kehtestada suunised, mis peaksid sisaldama „eriti keerukatena” käsitatavate edasiväärtpaberistamise liikide määratlust või kriteeriume. Nimetatud määratlust või kriteeriume tuleks kohandada vastavalt turutavade muutustele.
- (17) Direktiivi 2006/49/EÜ sätteid usaldusväärse hindamise kohta tuleks kohaldada kõikide õiglaselt väärtuses mõõdetavate instrumentide suhtes, olenemata sellest, kas need on asutuste kauplemisportfellis või pangaportfellis. Tuleks täpsustada, et kui usaldusväärse hindamise kohaldamine tooks kaasa raamatupidamises tegelikult kajastatuga võrreldes madalama bilansilise väärtuse, tuleks vahe absoluutväärtus omavahenditest lahutada.
- (18) Asutused peaksid saama valida, kas kohaldada käesoleva direktiivi alusel 1250 %-lise riskikaaluga kaalutavate väärtpaberistamise positsioonide suhtes kapitalinõuet või need omavahenditest lahutada, olenemata sellest, kas need positsioonid on kauplemisportfellis või pangaportfellis.
- (19) Arveldusriskidega seotud kapitalinõuded peaksid olema kohaldatavad ka pangaportfelli puhul.
- (20) Laenud algselt väljastanud asutustel ja tehinguid korraldavatel asutustel ei tohiks olla võimalik minna mööda lepinguvälise toetuse pakkumise keelust, kasutades sellise toetuse pakkumiseks oma kauplemisportfelle.
- (21) Ilma et see piiraks käesolevas direktiivis selgesõnaliselt sätestatud avalikustamishoovusi, peaks avalikustamishoovuste eesmärk seisnema turuosalistele täpse ja kõikehõlmava teabe edastamises asutuste riskiprofiili kohta. Seepärast peaksid asutused olema kohustatud avalikustama selle eesmärgi saavutamiseks vajalikku lisateavet, mis ei ole käesolevas direktiivis selgesõnaliselt loetletud.
- (22) Et tagada direktiivi 2006/48/EÜ ühtne rakendamine kogu ühenduses, moodustasid komisjon ja Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee 2006. aastal kapitalinõuete direktiivi ülevõtmise töörühma, millele tehti ülesandeks arutada ja lahendada selle direktiivi rakendamisega seotud probleeme. Kapitalinõuete direktiivi ülevõtmise töörühma arvamuse kohaselt tuleb direktiivide 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ teatavaid tehnilisi sätteid täpsustada. Seepärast on asjakohane neid sätteid kohandada.
- (23) Kui väärtpaberistamise positsioonile antud väline krediidi hinnang sisaldab investeerimisühingu enda poolt tagatud krediidiriski kaitset, ei peaks asutus sellise kaitse tõttu saama kasutada madalamat riskikaalu. See ei tohiks kaasa tuua väärtpaberistamise mahaarvamisest kapitalist, kui leidub muid võimalusi riskikaalu kindlakstegemiseks vastavalt asjaomase positsiooni tegelikule riskile, arvestamata sellist krediidiriski kaitset.

- (24) Väärtpaberistamise valdkonnas tuleb asutuste avalikustamismõudeid oluliselt karmistada. Eelkõige tuleks arvesse võtta ka kauplemisportfellis olevate väärtpaberistamise positsioonidega seotud riske.
- (25) Väärtpaberistamise positsioonidega seotud eririski kapitalinõuded tuleks viia vastavusse pangaportfelli kapitalinõuetega, kuna nende puhul nähakse ette väärtpaberistamise positsioonide diferentseeritum ja riskitundlikum käsitus.
- (26) Arvestades viimaste aegade halbu tulemusi, tuleks tugevdada nõudeid, mida esitatakse tururiskiga seotud kapitalinõuete arvutamisel kasutatavatele sisemudelitele. Eelkõige tuleks täiendada nende suutlikkust hõlmata kauplemisportfelli krediidiriske. Et tugevdada kapitalinõudeid halvenenud turutingimuste puhuks ja vähendada võimalikku protsüklilisust, peaksid kapitalinõuded sisaldama halvenenud turutingimusteks piisavat komponenti. Arvestades, et väärtpaberistamise positsioonide käsitlemisel sisemudelitel põhinevate meetoditega on viimasel ajal ilmnenud erilisi raskusi, tuleks asutuste võimalusi kauplemisportfelliga seotud väärtpaberistamise riskide modelleerimisel piirata ja kauplemisportfellis sisalduvate väärtpaberistamise positsioonide puhul peaks vaikumisi olema kohustuslik standardne kapitalinõue.
- (27) Direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EMÜ tuleks seega vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/48/EÜ muudetakse järgmiselt:

- (1) Artiklisse 4 lisatakse järgmised punktid 40a ja 40b:
- „40a) „edasiväärtpaberistamine” – väärtpaberistamine, mille puhul vähemalt üks aluspositsioon vastab väärtpaberistamise positsiooni määratlusele;
- 40b) „edasiväärtpaberistamise positsioon” – edasiväärtpaberistamisest tulenev riskipositsioon;”
- (2) Artiklit 22 muudetakse järgmiselt:
- (a) Lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Päritoluliikmesriigi pädev ametiasutus nõuab, et igal krediidasutusel oleks kindel halduskord, mis hõlmab selget organisatsiooni struktuuri, mille puhul vastutusosalad on selgesti määratletud, läbipaistvad ja järjepidevad, tõhusaid menetlusi riskide või võimalike riskide kindlaksmääramiseks, juhtimiseks, järelevalveks ja nendest teatamiseks, piisavaid sisekontrolli mehhanisme, sealhulgas arukat juhtimis- ja raamatupidamiskorda, ning tasustamispoliitikat ja -tavasid, mis on kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimisega ja edendavad seda.”
- (b) Lisatakse järgmine lõige 3:
- „3. Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee tagab selliste pangandussektori usaldusväärse tasustamispoliitika suuniste olemasolu, mis on kooskõlas V lisa punktis 22 sätestatud põhimõtetega. Euroopa Väärtpaberitur Reguleerijate Komitee teeb Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteega tihedat koostööd, et tagada selliste suuniste olemasolu tasustamispoliitika kohta, mida rakendatakse töötajate kategooriate puhul, kes osalevad investeerimisteenuste osutamises ja investeerimistegevuses finantsinstrumentide turge käsitleva Euroopa

Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ tähenduses.

(3) Artiklisse 54 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid tagavad, et nende vastavatel pädevatel ametiasutustel on esimese lõigu kohaldamiseks vajalikud volitused kehtestada rahalisi ja mitterahalisi sanktsioone või meetmeid. Sellised sanktsioonid või meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.”

(4) Artiklit 57 muudetakse järgmiselt:

(a) Esimese lõigu punkt r asendatakse järgmisega:

„r) väärtpaperistamise riskipositsioonide summa, mille suhtes IX lisa 4. osa alusel kohaldatakse 1250 %-list riskikaalu, ja kauplemisportfelli väärtpaperistamise riskipositsioonide summa, mille suhtes samas krediitiasutuses kohaldataks 1250 %-list riskikaalu, kui need oleksid pangaportfellis.”

(b) Lisatakse järgmine lõik:

„Punkti r kohaldamisel arvutatakse riskipositsioonide summad IX lisa 4. osas sätestatud viisil.”

(5) Artiklisse 64 lisatakse lõige 5:

„5. Krediitiasutused kohaldavad omavahendite summa arvutamisel direktiivi 2006/49/EÜ VII lisa B osa nõudeid kõikide oma varade suhtes, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, ega lisa omavahenditele mingeid summasid, mis nimetatud nõuete alusel on vajalikud korrigeerimiseks.”

(6) Artikli 66 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 57 punktides l kuni r nimetatud kirjade kogusummast pool arvatakse maha sama artikli punktides a kuni c nimetatud kirjade kogusummast, millest on lahutatud sama artikli punktides i kuni k nimetatud kirjed, ning pool sama artikli punktides d kuni h nimetatud kirjetest pärast käesoleva artikli lõikes 1 esitatud piirangute kohaldamist. Kui artikli 57 punktides l kuni r nimetatud kirjade kogusummast pool on suurem kui artikli 57 punktides d kuni h nimetatud kirjade kogusumma, arvatakse ülejääv summa maha sama artikli punktides a kuni c nimetatud kirjade kogusummast, millest on lahutatud sama artikli punktides i kuni k nimetatud kirjed.

Artikli 57 punktis r nimetatud kirjeid ei lahutata, kui neid kasutati artikli 75 kohaldamisel riskiga kaalutud varade arvutamiseks vastavalt IX lisa 4. osale või kapitalinõuete arvutamiseks vastavalt direktiivi 2006/49/EÜ I lisale.”

(7) Artiklis 75 asendatakse punkt c järgmisega:

„c) kogu nende äritegevusega seonduva välisvaluuta-, arveldus- ja kaubariski puhul vastavalt direktiivi 2006/49/EÜ artiklile 18 määratud kapitalinõuded;”

(8) Artikli 101 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Järgmised krediitiasutused ei toeta väärtpaperistamist, mis ei kuulu nende lepinguliste kohustuste hulka ja mis võiks vähendada investorile tekkivat võimalikku või tegelikku kahju:

- a) laenu algselt väljastanud krediidasutus, kes on seoses väärtpaperistamisega teinud ükskõik milliseid alljärgnevatest toimingutest:
 - i) rakendanud artiklit 95 riskiga kaalutud varade arvutamiseks;
 - ii) müünud instrumente oma kauplemisportfelli sihtotstarbelisele väärtpaperistamisasutusele ega hoia enam kapitali seoses nende instrumentide eririskiga;
- b) tehingut korraldav krediidasutus.”

(9) Artikli 122a järele lisatakse artikkel 122b:

„Artikkel 122b

1. Vaatamata tavapärase edasiväärtpaperistamise positsioonide suhtes IX lisa 4. osa alusel kohaldatavatele riskikaaludele nõuavad pädevad ametiasutused, et krediidasutused kohaldaksid eriti keerukate edasiväärtpaperistamise positsioonide suhtes 1250 %-list riskikaalu, kui krediidasutus ei ole pädevale ametiasutusele iga sellise edasiväärtpaperistamise positsiooni puhul tõendanud, et ta on täitnud artikli 122a lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuded.
2. Lõiget 1 kohaldatakse pärast 31. detsembrist 2010 välja lastud uute edasiväärtpaperistamise instrumentide positsioonide suhtes. Olemasolevate edasiväärtpaperistamise instrumentide positsioonide puhul kohaldatakse lõiget 1 alates 31. detsembrist 2014, kui pärast seda kuupäeva lisatakse uusi aluspositsioone või olemasolevaid aluspositsioone asendatakse uutega.”

Artikli 136 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Et teha vastavalt artiklile 124 läbiviidava järelevalve käigus kindlaks vajalik omavahendite summa, hindavad pädevad ametiasutused, kas krediidasutuse võimalike riskide katmiseks oleks vaja kehtestada miinimumtaset ületavate omavahendite erinõue, võttes arvesse järgmist:

- a) krediidasutuste sisekapitali hindamise kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid aspekte, millele on osutatud artiklis 123;
- b) krediidasutuste halduskorda, menetlusi ja mehhanisme, millele on osutatud artiklis 22;
- c) vastavalt artiklile 124 tehtud läbivaatamise tulemusi.”

(10) Artikli 145 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Krediidasutused võtavad vastu ametlikud eeskirjad lõigetes 1 ja 2 sätestatud avalikustamistingimuste järgimiseks ja põhimõtted avalikustatud andmete, sealhulgas nende kontrollimise ja esitamissageduse asjakohasuse hindamiseks. Samuti võtavad krediidasutused vastu eeskirjad, mille kohaselt hinnatakse, kas nende avalikustatavad andmed annavad turuosalistele kõikehõlmavat teavet krediidasutuse riskiprofiilist.

Kui avalikustatavad andmed ei anna turuosalistele kõikehõlmavat teavet riskiprofiili kohta, avalikustavad krediidasutused lisaks lõikes 1 märgitule täiendavat teavet. Krediidasutused on siiski kohustatud avalikustama üksnes teavet, mis on oluline ja mis ei ole käsitatav ärisaladuse või konfidentsiaalse teabena vastavalt XII lisa 1. osas sätestatud tehnilistele kriteeriumidele.”

- (11) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisas sätestatule.

Artikkel 2

Direktiivi 2006/49/EÜ muudetakse järgmiselt:

- (1) Artikli 3 lõike 1 esimesse lõiku lisatakse punkt t:
- „t) „väärtpaberistamise positsioon” ja „edasiväärtpaberistamise positsioon” – direktiivis 2006/48/EÜ määratletud väärtpaberistamise positsioon ja edasiväärtpaberistamise positsioon.”
- (2) Artikli 17 lõikes 1 asendatakse sissejuhatav osa järgmisega:
- „Kui asutus arvutab käesoleva direktiivi II lisa kohaldamisel riskiga kaalutud varasid direktiivi 2006/48/EÜ artiklite 84 kuni 89 kohaselt, kohaldatakse direktiivi 2006/48/EÜ VII lisa 1. osa punktis 36 sätestatud arvutuste suhtes järgmist:”
- (3) Artikli 18 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) kapitalinõuded, mis on arvutatud nende kauplemisportfelli jaoks artiklites 28 kuni 32 ja I, II ja VI ning vajaduse korral V lisas sätestatud meetodite ja võimaluste kohaselt ning pangaportfelli jaoks II lisa punktides 1 kuni 4 sätestatud meetodite ja võimaluste kohaselt.”
- (4) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisas sätestatule.

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2010. Nad edastavad komisjonile viivitamata nende õigusnormide teksti ning nende õigusnormide ja käesoleva direktiivi sätete vastavustabeli.
- Kui liikmesriigid need õigus- ja haldusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende peamiste riiklike õigusnormide teksti, mille nad käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas vastu võtavad.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

Direktiivi 2006/48/EÜ V, VI, IX ja XII lisa muudetakse järgmiselt:

(1) V lissasse lisatakse jagu 11:

„11. „TASUSTAMISPOLIITIKA

22. Kehtestades tasustamispoliitika nende töötajate kategooriate suhtes, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt krediidasutuse riskiprofiili, ja kohaldades seda poliitikat, järgivad krediidasutused alljärgnevat põhimõtet viisil, mis vastab nende suurusele ja sisemisele korraldusele ning nende tegevuse laadile, ulatusele ja keerukusele:
- a) tasustamispoliitika on kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimisega ning edendab seda ega motiveeri võtma riske, mis ületavad krediidasutuse puhul talutava riski piiri;
 - b) tasustamispoliitika on kooskõlas krediidasutuse äristrateegia, eesmärkide, väärtuste ja pikaajaliste huvidega;
 - c) krediidasutuse juhtimisorgan (järelevalveorgan) kehtestab tasustamispoliitika üldised põhimõtted ja vastutab tasustamispoliitika rakendamise eest;
 - d) tasustamispoliitika rakendamine läbib vähemalt üks kord aastas keskse ja sõltumatu sisekontrolli, mille käigus kontrollitakse juhtimisorgani (järelevalveorgani) määratletud tasustamisega seotud põhimõtete ja menetluste järgimist;
 - e) kui tasustamine on seotud töötulemustega, põhineb kogusumma üksikisiku ja asjaomase äriüksuse ning kogu krediidasutuse töötulemuste hindamisel;
 - f) kogu töötasu moodustava põhi- ja muutuvtasu vahel valitseb sobiv tasakaal; põhitasu moodustab kogu töötasust piisavalt suure osa ning võimaldab rakendada täielikult paindlikku preemiasüsteemi, sealhulgas kasutada võimalust jätta preemia maksmata;
 - g) lepingu ennetähtaegse lõpetamisega seotud maksed peegeldavad aja jooksul saavutatud tulemusi ja on kavandatud nii, et nendega ei premeeritaks ebaõnnestumist;
 - h) selliste töötulemuste mõõtmisel, mis moodustavad preemiate või preemiaservi aluse, võetakse arvesse olemasolevaid ja tulevase riske, kasutatud kapitali maksumust ja vajalikku likviidsust;
 - i) suure preemia peamise osa väljamaksmine lükatakse teatava ajavahemiku võrra edasi ja väljamaksmine on seotud äriühingu edaspidiste töötulemustega.”

(2) VI lisa 1. osa muudetakse järgmiselt:

(a) punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8. Ilma et see piiraks punktide 9, 10 ja 11 kohaldamist, kaalutakse piirkondlikele omavalitsustele ja kohalikele ametiasutustele esitatavaid nõudeid sama riskiga kui nõudeid asutustele, kui punktist 11a ei tulene teisiti. Selline käsitlemine on sõltumatu artikli 80 lõikes 3 sätestatud kaalutusõiguse

kasutamisest. Punktides 31, 32 ja 37 sätestatud lühiajaliste nõuete eeliskohtlemist ei kohaldata.”

(b) Lisatakse punkt 11a:

„11a. Ilma et see piiraks punktide 9, 10 ja 11 kohaldamist, määratakse liikmesriikide piirkondlikele omavalitsustele ja kohalikele ametiasutustele esitatavatele nõuetele, mis on nomineeritud ja mida rahastatakse asjaomase piirkondliku omavalitsuse või kohaliku ametiasutuse asukohariigi vääringus, riskikaal 20 %.”

(3) IX lisa muudetakse järgmiselt:

(a) 3. osa punkti 1 lisatakse alapunkt c:

„c) krediidi hinnang ei või täielikult ega osaliselt põhineda krediidi asutuse enda tagatud mitterahalisel toetusel.”

(b) 4. osa muudetakse järgmiselt:

i) punkti 5 lisatakse järgmine lause:

„Kui 3. osa punkti 1 alapunktis c sätestatud nõude tõttu ei saa varadega kaetud kommertsipaperi positsiooni suhtes kasutada ühtki määratud reitinguagentuuri krediidi hinnangut, võib krediidi asutus kommertsipaperi riskiga kaalutud varade arvutamiseks kasutada likviidsuse tagamise tehingule määratud riskikaalu, kui varadega kaetud kommertsipaberite (ABCP) programmiga hõlmatud kommertsipaber ja likviidsuse tagamise tehing moodustavad kattuvad positsioonid.”;

ii) punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui punktist 8 ei tulene teisiti, arvutatakse reitingu saanud väärtpaberistamise või edasiväärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud varasid selliselt, et riskipositsiooni väärtuse suhtes kohaldatakse riskikaalu, mis vastab krediidi kvaliteedi astmele, millesse pädevad ametiasutused on artikli 98 alusel krediidi hinnangu liigitanud, vastavalt tabelile 1.”;

iii) Tabel 1 asendatakse järgmisega:

Tabel 1

Krediidikvaliteedi aste	1	2	3	4 (ainult krediidi hinnangute puhul, mis ei ole lühiajalised krediidi hinnangud)	Kõik muud krediidikvaliteedi astmed
Väärtpaberistamise positsioonid	20 %	50 %	100 %	350 %	1250 %
Edasiväärtpaberistamise positsioonid	40 %	100 %	225 %	650 %	1250 %

iv) tabel 2 jäetakse välja;

v) punkt 46 asendatakse järgmisega:

„46. Vastavalt reitingupõhisele meetodile arvutatakse reitingu saanud väärtpaberistamise või edasiväärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud varasid selliselt, et riskipositsiooni väärtuse suhtes kohaldatakse riskikaalu, mis vastab krediitkvaliteedi astmele, millesse pädevad ametiasutused on artikli 98 kohaselt krediidihinnangu liigitanud, vastavalt tabelile 4 ja korrutatuna 1,06-ga.”;

vi) tabel 4 asendatakse järgmisega:

Tabel 4

Krediitkvaliteedi aste		Väärtpaberistamise positsioonid			Edasiväärtpaberistamise positsioonid	
Krediidihinnangud, mis ei ole lühiajalised krediidihinnangud	Lühiajalised krediidihinnangud	A	B	C	D	E
1	1	7 %	12 %	20 %	20 %	30 %
2		8 %	15 %	25 %	25 %	40 %
3		10 %	18 %	35 %	35 %	50 %
4	2	12 %	20 %		40 %	65 %
5		20 %	35 %		60 %	100 %
6		35 %	50 %		100 %	150 %
7	3	60 %	75 %		150 %	225 %
8		100 %			200 %	350 %
9		250 %			300 %	500 %
10		425 %			500 %	650 %
11		650 %			750 %	850 %
Kõik krediidihinnangud ja reitinguta positsioonid		1250 %				

vii) punkt 47 asendatakse järgmisega:

„47. Tabeli 4 veerus C esitatud riskikaalusid kohaldatakse juhul, kui väärtpaperistamise positsioon ei ole edasiväärtpaperistamise positsioon ja kui väärtpaperistatud riskipositsioonide efektiivne arv jääb alla kuue. Ülejäänud väärtpaperistamise positsioonide suhtes, mis ei ole edasiväärtpaperistamise positsioonid, kohaldatakse veerus B esitatud riskikaalusid, välja arvatud juhul, kui positsioon on kõrgeima järguga väärtpaperistamise seerias; viimasel juhul kohaldatakse veerus A esitatud riskikaalusid. Edasiväärtpaperistamise positsioonide suhtes kohaldatakse veerus E esitatud riskikaalusid, välja arvatud juhul, kui edasiväärtpaperistamise positsioon on kõrgeima järguga edasiväärtpaperistamise seerias ja ükski aluspositsioon ei olnud ise edasiväärtpaperistamise riskipositsioon; viimasel juhul kohaldatakse veerus D esitatud riskikaalusid. Kui otsustatakse, kas tegemist on kõrgeima järguga seeriaga, ei ole vaja võtta arvesse intressimäära- või valuutatuletislepingutest tulenevaid maksmisele kuuluvaid summasid, võlgnetavaid teenustasusid ega muid sarnaseid makseid.”;

viii) punkt 48 jäetakse välja;

ix) punkt 49 asendatakse järgmisega:

„49. Väärtpaperistatud riskipositsioonide efektiivse arvu leidmiseks käsitletakse erinevaid nõudeid ühele võlgnikule ühe riskipositsioonina. Riskipositsioonide efektiivne arv leitakse järgmiselt:

$$N = \frac{(\sum_i EAD_i)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

kus EAD_i on võlgnikuga i seotud riskipositsioonide väärtuste summa. Kui on olemas suurima krediidiriskile avatud positsiooniga C1 seostatav portfelli osa, võib krediidasutus lugeda N võrdseks $1/C1$ -ga.”;

x) punkt 50 jäetakse välja;

xi) punkt 52 asendatakse järgmisega:

„52. Kui punktidest 58 ja 59 ei tulene teisiti, on regulatiivsest valemist lähtuva meetodi korral väärtpaperistamise positsiooni riskikaal vastavalt punktile 53 määratud riskikaal. Sellele vaatamata on edasiväärtpaperistamise positsioonide riskikaal vähemalt 20 % ja kõikide muude väärtpaperistamise positsioonide riskikaal on vähemalt 7 %.”;

xii) punktis 53 asendatakse kuues lõik järgmisega:

„ N on riskipositsioonide efektiivne arv, mis on leitud vastavalt punktile 49. Edasiväärtpaperistamise puhul peab krediidasutus arvesse võtma väärtpaperistamise riskipositsioonide arvu kogumis ja mitte aluspositsioonide arvu esialgses kogumis, millest väärtpaperistamise aluseks olevad riskipositsioonid tulenevad.”

(4) XII lisa 2. osa muudetakse järgmiselt:

a) Punktid 9 ja 10 asendatakse järgmistega:

„9. Krediidiasutus, kes arvutab kapitalinõudeid vastavalt artikli 75 punktidele b ja c, avalikustab kõnealused nõuded eraldi iga riski kohta, millele on asjaomastes sätetes viidatud. Lisaks avalikustatakse eraldi kapitalinõue väärtpaberistamise positsioonidega seotud intressimäära eririski kohta.

10. Krediidiasutus, kes arvutab kapitalinõudeid vastavalt direktiivi 2006/49/EÜ V lisale, avalikustab järgmise teabe:

a) iga hõlmatud alamportfelli kohta:

- i) kasutatavate mudelite tunnused;
 - ii) täiendavate riskidega seotud kapitalinõude arvutamisel kasutatud meetodika ja sisemudeli abil mõõdetavad riskid, sealhulgas krediidiasutuse poolt likviidsusperioodide määramisel kasutatud meetodi, nõutavale usaldusväärsuse standardile vastava kapitalihinnangu leidmise meetodika ja mudeli valideerimisel kasutatud meetodite kirjeldus;
 - iii) alamportfelli suhtes kohaldatud stressitesti kirjeldus;
 - iv) sisemudelite ja modelleerimisprotsessi täpsuse ja järjekindluse järeldamiseks ning valideerimiseks kasutatud meetodite kirjeldused;
- b) pädeva ametiasutuse antud tunnustuse ulatus;
- c) direktiivi 2006/49/EÜ VII lisa B osas sätestatud nõuete täitmise ulatuse ja meetodika kirjeldus;
- d) alljärgnevate näitajate suurim, väikseim ja keskmine väärtus:
- i) iga päev kindlaksmääratud riskiväärtuse näitajad kogu aruandlusperioodi vältel ja aruandlusperioodi lõpu seisuga;
 - ii) halvenenud turutingimuste riskiväärtuse näitajad kogu aruandlusperioodi vältel ja aruandlusperioodi lõpu seisuga;
 - iii) täiendavate riskidega seotud kapitalinõue kogu aruandlusperioodi vältel ja aruandlusperioodi lõpu seisuga;
- e) täiendavate riskidega seotud kapital koos kaalutud keskmise likviidsusperioodiga iga hõlmatud alamportfelli kohta;
- f) päevaste riskiväärtuse päevalõpunäitajate ja järgmise pangapäeva lõpuks portfelli väärtuse päevase muutuse võrdlus koos aruandlusperioodi oluliste ületuste analüüsiga.”

b) Punkt 14 asendatakse järgmisega:

„14. Krediidiasutus, kes arvutab riskiga kaalutud varasid vastavalt artiklitele 94 kuni 101 või kapitalinõudeid vastavalt direktiivi 2006/49/EÜ I lisa punktile 16a, avalikustab järgmise teabe, vajaduse korral oma kauplemisportfelli ja pangaportfelli kohta eraldi:

- a) krediidiasutuse eesmärkide kirjeldus seoses väärtpaberistamisega;
- b) väärtpaberistatud varadega seonduvate muude riskide, sealhulgas likviidsusriski laad;

- c) riskide liigid, arvestades aluseks olevate väärtpaberistamise positsioonide nõudeõiguse järku ja edasiväärtpaberistamisega seoses võetud ja alal hoitud väärtpaberistamise positsioonide alusvara;
- d) krediidasutuse erinevad rollid väärtpaberistamise protsessis;
- e) krediidasutuse osaluse määr igas väärtpaberistamistingus;
- f) kehtestatud protsesside kirjeldus, mille abil jälgitakse väärtpaberistamise riskipositsioonidega seotud krediidi- ja tururiski muutusi, sealhulgas seda, kuidas alusvara muutused mõjutavad väärtpaberistamise riskipositsioone, ja kirjeldus, kuidas need protsessid erinevad edasiväärtpaberistamise riskipositsioonide puhul;
- g) krediidasutuse põhimõtete kirjeldus, kuidas vähendatakse olemasolevaid väärtpaberistamise ja edasiväärtpaberistamise riskipositsioonidega seotud riske maandamise ja kaudse krediidiriski kaitse kasutamise, sealhulgas riskimaandustehingute oluliste vastaspoolte määratlus asjaomaste riskide liikide lõikes;
- h) krediidasutuse poolt väärtpaberistamisel kasutatavad riskiga kaalutud varade arvutamise meetodid, sealhulgas väärtpaberistamise riskipositsioonide liigid, mille suhtes iga sellist meetodit kohaldatakse;
- i) selliste sihtotstarbeliste väärtpaberistamisasutuste liigid, keda krediidasutus kasutab tehingu korraldajana kolmanda poole riskipositsioonide väärtpaberistamiseks, sealhulgas kas, millises vormis ja millises summas krediidasutusel on riskipositsioone seoses osutatud sihtotstarbeliste väärtpaberistamisasutustega, sõltumata sellest, kas tegemist on bilansiliste või bilansiväliste riskipositsioonidega;
- j) kokkuvõtte raamatupidamiseeskirjadest, mida krediidasutus väärtpaberistamisel kasutab, sealhulgas;
 - i) kas tehinguid käsitletakse müügi või rahastamisena;
 - ii) müügitulu kirjendamine;
 - iii) meetodid ning peamised eeldused ja sisendid, millest lähtutakse väärtpaberistamise positsioonide hindamisel;
 - iv) sünteetiliste väärtpaberistamiste käsitus, kui see ei ole hõlmatud muude raamatupidamiseeskirjadega;
 - v) kuidas hinnatakse väärtpaberistamise ootel olevaid varasid ja kas need on kirjendatud krediidasutuse pangaportfellis või kauplemisportfellis;
 - vi) põhimõtted, kuidas käsitletakse bilansis kohustuste kajastamist kokkulepete puhul, mille alusel krediidasutus võib olla kohustatud pakkuma väärtpaberistatud varadega seoses rahalist toetust;
- k) väärtpaberistamisel kasutatud reitinguagentuuride nimed ja riskipositsioonide liigid, millega seoses iga agentuuri on kasutatud;
- l) vajaduse korral IX lisa 4. osas viidatud sisemisel hinnangul põhineva meetodi kirjeldus, sealhulgas: sisemiste hinnangute andmise protsessi ülesehitus ning sisemiste hinnangute ja välisreitingute seos, sisemiste hinnangute kasutamine muudel eesmärkidel peale kapitali arvutamise

sisemisel hinnangul põhineva meetodi alusel, sisemiste hinnangute andmise protsessi kontrollimehhanismid, sealhulgas sõltumatuse ja aruandekohustuse kirjeldus ning sisemiste hinnangute andmise protsessi ülevaade, riskipositsioonide liigid, mille puhul sisemiste hinnangute andmise protsessi rakendatakse, ja stressifaktorid, mida kasutatakse krediitkvaliteedi parandamise taseme kindlaksmääramiseks, esitatuna riskipositsioonide liikide kaupa;

- m) kui punktide i kuni l alusel avalikustatavad kvantitatiivsed andmed on eelmise aruandlusperioodiga võrreldes oluliselt muutunud, siis selgitus nende muutuste kohta;
- n) alljärgnev teave riskipositsioonide liikide kaupa, kauplemisportfelli ja pangaportfelli kohta eraldi:
 - i) krediitiasutuse poolt väärtpaperistatud tagasimaksmata riskipositsioonide kogusumma, esitatuna eraldi traditsiooniliste ja sünteetiliste väärtpaperistamiste kohta ning selliste väärtpaperistamiste kohta, mille puhul krediitiasutus tegutseb üksnes tehingu korraldajana;
 - ii) bilansiliste hallatavate või ostetud väärtpaperistamise riskipositsioonide ning bilansiväliste väärtpaperistamise riskipositsioonide kogusumma;
 - iii) väärtpaperistamise ootel olevate varade kogusumma;
 - iv) väärtpaperistatud tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse varajase amortiseerimise käsitlust: müüja ja investorite osadele vastavate kasutatud nõuete kogusummad, krediitiasutuse kapitalinõuete kogusummad, mis on vajalikud seoses tema poolt hallatavate (müüjale kuuluvate) osadega kasutatud summadest ja kasutamata krediitiliinidest, ning krediitiasutuse kapitalinõuete kogusumma, mis on vajalik seoses investorite osadega kasutatud summadest ja kasutamata krediitiliinidest;
 - v) omavahenditest lahutatavate või 1250 %-lise riskikaaluga väärtpaperistamise riskipositsioonide väärtus;
 - vi) jooksva aasta väärtpaperistamistegevuse kokkuvõte, sealhulgas väärtpaperistamise riskipositsioonide väärtus ja kirjendatud kasum või kahjum müügist;
- o) alljärgnev teave, kauplemisportfelli ja pangaportfelli kohta eraldi:
 - i) hallatavate või ostetud väärtpaperistamise riskipositsioonide kogusumma ning nendega seotud kapitalinõuded, esitatuna väärtpaperistamise ja edasiväärtpaperistamise riskipositsioonide kaupa, riskikaalude või kapitalinõuete põhjendatud vahemike kaupa ning kapitalinõuete arvutamise meetodite kaupa;
 - ii) hallatavate või ostetud edasiväärtpaperistamise riskipositsioonide kogusumma, esitatuna vastavalt riskipositsioonidele enne ja pärast maandamist/kindlustamist ning nõuetele rahalise garantii andjate kaupa, garantii andjate krediitivõime kategooriate või garantii andjate nimede kaupa;

- p) pangaportfelli ja krediidasutuse poolt väärtpaperistatud riskipositsioonide kohta: allahinnatud/tähtajaks tasumata väärtpaperistatud varade summa ja krediidasutuse jaoks perioodi jooksul realiseerunud kahjum, mõlemad riskipositsioonide liikide kaupa;
- q) kauplemisportfelli kohta: krediidasutuse poolt väärtpaperistatud selliste tagasimaksmata riskipositsioonide kogusumma, mille suhtes kohaldatakse tururiski kapitalinõuet, esitatuna eraldi traditsiooniliste ja sünteetiliste väärtpaperistamiste kohta ning riskipositsioonide liikide kaupa.”

c) Lisatakse punkt 15:

„15. Krediidasutus esitab alljärgneva teabe nende töötajate kategooriate kohta, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt krediidasutuse riskiprofiili, ning rakendatava tasustamispoliitika ja -tavade kohta:

- a) teave tasustamispoliitika kujundamiseks kasutatava otsustusprotsessi kohta, sealhulgas vajaduse korral teave töötasukomisjoni koosseisu ja volituste kohta, selliste väliskonsultantide nimed, kelle teenuseid kasutati tasustamispoliitika kindlaksmääramisel, ning teave asjaomaste sidusrühmade rolli kohta;
- b) teave töötasu ja töötulemuste seose kohta;
- c) teave töötulemuste mõõtmiseks kasutatavate kriteeriumide ja riske arvestava korrigeerimise kohta;
- d) teave tulemuskriteeriumide kohta, millel põhineb õigus aktsiatele, optsioonidele või muutuvalle tasuosale;
- e) iga preemiasüsteemi ja muude mitterahaliste soodustuste põhiparameetrid ja põhjendus.”

II LISA

Direktiivi 2006/49/EÜ I, II, V ja VII lisa muudetakse järgmiselt:

(1) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 14 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„14. „Asutus jagab punkti 1 kohaselt arvutatud kauplemisportfelli netopositsioonid instrumentides, milleks ei ole väärtpaberistamise positsioonid, tabeli 1 vastavatesse kategooriatesse nende emitendi/võlgniku, välise või sisese krediidi hinnangu ja järelejäänud tähtaja järgi ning korrutab need seejärel nimetatud tabelis näidatud kaaludega. Asutus liidab käesoleva punkti ja punkti 16a kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas tegemist on pika või lühikese positsiooniga), et välja arvutada eririski katmiseks vajalik kapitalinõue.”;

ii) neljas lõik jäetakse välja;

b) lisatakse punkt 16a:

„16a. Asutus arvutab kapitalinõude seoses oma kauplemisportfelli netopositsioonidega instrumentides, milleks on väärtpaberistamise positsioonid, alljärgnevalt:

a) väärtpaberistamise positsioonide puhul, mille suhtes sama asutuse pangaportfellis kohaldataks krediidiriski standardmeetodit: 8 % riskiga kaalutud varadest direktiivi 2006/48/EÜ IX lisa 4. osas sätestatud standardmeetodi kohaselt;

b) väärtpaberistamise positsioonide puhul, mille suhtes sama asutuse pangaportfellis kohaldataks sisereitingutel põhinevat meetodit: 8 % riskiga kaalutud varadest direktiivi 2006/48/EÜ IX lisa 4. osas sätestatud sisereitingutel põhineva meetodi kohaselt. Asutus, kes ei ole laenu algne väljastaja, võib regulatiivsest valemist lähtuvat meetodit, mida laenu algne väljastaja võib kohaldada samade väärtpaberistamise positsioonide suhtes oma pangaportfellis, kasutada üksnes pädeva ametiasutuse heakskiidul. Kui see on asjakohane, määratakse maksejõuetuse tõenäosuse ja maksejõuetusest tingitud kahju hinnangud kui regulatiivsest valemist lähtuva meetodi sisendid kindlaks vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artiklitele 84 kuni 89 või teise võimalusena juhul, kui selleks on saadud pädeva ametiasutuse eraldi heakskiit, V lisa punktis 5a esitatud meetodi kohaselt;

c) olenemata alapunktidest a ja b edasiväärtpaberistamise positsioonide puhul, millele direktiivi 2006/48/EÜ artikli 122b lõike 1 kohaselt kohaldataks 1250 %-list riskikaalu juhul, kui need oleksid sama asutuse pangaportfellis: 8 % riskiga kaalutud varadest vastavalt nimetatud artikli sätetele.”;

c) punkt 34 asendatakse järgmisega:

„34. „Asutus liidab kõik oma pikad ja lühikesed netopositsioonid punkti 1 kohaselt kokku. Asutus korrutab oma üldise kogupositsiooni 8 %-ga, et arvutada välja eririski vastu nõutava kapitali summa.”;

d) punkt 35 jäetakse välja.

(2) II lisa punktis 7 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Siiski lubatakse krediidiriski ülekandetehingu puhul asutusel, kelle krediidiriski ülekandetehingust tulenev riskipositsioon on pikaks positsiooniks alusvaras, kasutada võimaliku edaspidise krediidiriskile avatud positsiooni määramisel 0 % kordajat, kui krediidiriski ülekandetehing ei ole seotud lõpetamisega sellise üksuse maksejõuetuse tõttu, kelle krediidiriski ülekandetehingust tulenev riskipositsioon on lühikeseks positsiooniks alusvaras, seda isegi juhul, kui alusvaraga seotud kohustusi ei ole jäetud täitmata; viimasel juhul piirdub asutuse edaspidine krediidiriskile avatud positsioon üksuse poolt asutusele tasumata maksete summaga.”

(3) V lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. „Pädevad ametiasutused lubavad käesolevas lisas sätestatud tingimustel asutustel kasutada oma positsiooniriski, välisvaluutariski ja/või kaubariski kapitalinõuete arvutamiseks oma siseseid riskijuhtimismudeleid I, III ja IV lisas kirjeldatud meetodite asemel või nendega kombineerituna. Iga kord on vaja pädevate ametiasutuste selgesõnalist heakskiitu, et kasutada mudeleid kapitalijärelevalveks.”;

b) punktis 4 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Pädevad ametiasutused uurivad asutuse suutlikkust järeltestida nii tegelikke kui ka oletatavaid muutusi portfelli väärtuses. Portfelli väärtuse oletatavate muutuste järeltestimine põhineb portfelli päevalõpuväärtuse ja selle järgmise päeva lõppväärtuse võrdlemisel, eeldusel et positsioonid ei muutu. Pädevad ametiasutused nõuavad, et asutused võtaksid oma järeltestimise programmi parandamiseks asjakohaseid meetmeid, kui see osutub puudulikuks. Pädevad ametiasutused nõuavad asutustelt vähemalt oletuslike tulemuste järeltestimist (kasutades portfelli väärtuse muutusi, mis toimuksid, kui päevalõpupositsioonid jääksid muutumatuks).”;

c) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. „Pädevad ametiasutused kiidavad heaks asutuse sisemudeli kasutamise kaubeldavate võlainstrumentide ja aktsiate positsioonidega seotud eririski kapitalinõuete arvutamiseks, kui sisemudel lisaks käesoleva lisa ülejäänud tingimuste täitmisele vastab järgmistele tingimustele:

- a) selgitab portfellis varem toimunud hinnamuutusi;
- b) näitab kontsentratsiooni portfelli mahu ja koosseisu muutuste osas;
- c) töötab korralikult ka ebasoodsas keskkonnas;
- d) on kontrollitud järeltestimise abil, mille eesmärk on hinnata eririski mõõtmise õigsust. Kui pädevad ametiasutused lubavad sellist järeltestimist teha asjakohaste alamportfellide põhjal, tuleb need valida järjepidevalt;
- e) hõlmab nimega seotud alusriski. See tähendab, et asutused tõendavad, et sisemudel on tundlik oluliste iseloomulike erinevuste suhtes sarnaste, kuid mitte kattuvate positsioonide vahel;

f) hõlmab sündmustega seotud riske.

Asutuse sisemudel hindab vähem likviidsetest positsioonidest ja piiratud selgusega hindadest tulenevat riski ettevaatlikult ja realistlike turustsenaariumide raames. Lisaks vastab sisemudel minimaalsetele andmenõuetele. Sarnased asendajad peavad olema sobivalt konservatiivsed ja neid võib kasutada üksnes siis, kui olemasolevad andmed on puudulikud või ei peegelda positsiooni või portfelli tegelikku volatiilsust.

Asutus võib sisemudeli alusel eririski kapitalinõude arvutamisel välja jätta positsioonid, mille puhul ta vastab positsiooniriskide kapitalinõudele I lisa punkti 16a alusel.

Asutused jälgivad tehnika ja parimate tavade arengut ja võtavad uued meetodid ja tavad kasutusse.”;

d) lisatakse järgmised punktid 5a kuni 5k:

„5a. Asutustel, kelle tegevust reguleeritakse kaubeldavaid võlainstrumente käsitleva punktiga 5, on kehtestatud meetod, mis võimaldab kapitalinõuete arvutamisel hõlmata asutuse kauplemisportfelli positsioonidega seotud maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski, mis lisanduvad punkti 5 kohaselt riskiväärtuse määra põhjal arvestatud riskidele. Asutus tõendab, et tema lähenemisviis vastab usaldatavusmääralt direktiivi 2006/48/EÜ artiklites 84 kuni 89 sätestatud lähenemisviisile, kui eeldada, et riskitase on ühtlane ja seda korrigeeritakse vastavalt vajadusele, nii et see peegeldaks likviidsuse, kontsentreerumiste, riskimaandamise ja valikulisuse mõju.

Ulatus

5b. Täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski arvessevõtmiseks kasutatav meetod hõlmab kõiki positsioone, mille suhtes kohaldatakse intressimäära eririski kapitalinõuet, ent mitte positsioone, mille suhtes kohaldatakse I lisa punktis 16a kirjeldatud erikäsitlust. Pädeva ametiasutuse heakskiidul võib asutus järjepidevalt kaasata kõik börsil noteeritud aktsiate positsioonid ja tuletisinstrumentide positsioonid, mis põhinevad noteeritud aktsiatel, kui selline kaasamine on kooskõlas sellega, kuidas pangasiseselt riski mõõdetakse ja juhitakse. See meetod peab peegeldama maksejõuetuse juhtumite ja reitingute liikumiste vaheliste korrelatsioonide mõju. Meetod ei tohi peegeldada ühelt poolt maksejõuetuse juhtumite ja reitingute liikumiste ning teiselt poolt teiste tururiskiga seotud tegurite vahelise diversifitseerimise mõju.

Parameetrid

5c. Täiendavate riskide hõlmamise meetodiga peab saama mõõta maksejõuetusega ning sise- ja välisreitingute liikumisega seotud kahjusid üheaastase ajavahemiku kohta 99,9 %-lise usaldusintervalliga.

Korrelatsiooniprognoside aluseks peab olema objektiivsete andmete analüüs ülesehituslikult otstarbekas raamistikus. Täiendavate riskide hõlmamise meetod peab asjakohaselt peegeldama emitentide kontsentratsioone. Samuti peab see meetod peegeldama kontsentratsioone, mis võivad halvenenud turutingimuste korral tekkida tooteklasside siseselt ja vahel.

Meetodi aluseks on eeldus, et riskitase püsib ühtlasena üheaastase ajavahemiku jooksul; see tähendab, et kauplemisportfelli positsioonid või positsioonide kogumid, millega seoses on sellel ajavahemikul tulnud ette maksejõuetuse või reitingute liikumise juhtumeid, tasakaalustatakse likviidsusperioodi lõpul, et saavutada esialgne riskitase. Teise võimalusena võib asutus järjepidevalt lähtuda eeldusest, et positsioon püsib sama ühe aasta vältel.

5d. Likviidsusperioodid määratakse vastavalt sellele, kui pikk aeg on vajalik positsiooni müümiseks või kõigi oluliste asjakohaste hinnariskide maandamiseks halvenenud turutingimustes, võttes eriti arvesse positsiooni suurust. Likviidsusperioodid peavad peegeldama tegelikku praktikat ja kogemusi nii süsteemsete kui ka unikaalsete turupingete korral. Likviidsusperiood tuleb määrata konservatiivsete eelduste põhjal ja see peab olema piisavalt pikk, et müük või maandamine ise ei mõjutaks oluliselt hinda, mille alusel müük või maandamine toimub.

Positsioonile või positsioonide kogumile määratava likviidsusperioodi kestus peab olema vähemalt kolm kuud.

Positsioonile või positsioonide kogumile likviidsusperioodi määramisel tuleb arvesse võtta asutuse sise-eeskirju, milles käsitletakse hinnangute korrigeerimist ja aegunud positsioonide haldamist. Kui asutus määrab likviidsusperioodid üksikute positsioonide asemel positsioonide kogumitele, peavad positsioonide kogumite määramise kriteeriumid sisuliselt peegeldama likviidsuse erinevusi. Kontsentreeritud positsioonide puhul peavad likviidsusperioodid olema pikemad, peegeldades selliste positsioonide likvideerimiseks vajalikku pikemat aega. Väärtpaberistamishoidla likviidsusperiood peab peegeldama vara ehitamiseks, müügiks ja väärtpaberistamiseks või oluliste riskitegurite maandamiseks vajalikku aega halvenenud turutingimuste korral.

5e. Asutuse poolt täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski hõlmamiseks kasutatava meetodi puhul võib arvesse võtta riskimaandusi. Positsioone võib tasaarveldada, kui pikad ja lühikesed positsioonid on seotud sama finantsinstrumendiga. Maandamise või diversifitseerimise mõju, mis on seotud pikkade ja lühikeste positsioonidega sama võlgniku erinevates instrumentides või erinevates väärtpaberites ning pikkade ja lühikeste positsioonidega erinevates emitentides, võib arvesse võtta üksnes erinevate instrumentide pikkade ja lühikeste brutopositsioonide eraldi modelleerimisel. Asutused kajastavad riskimaandamise strateegiates maanduse lõpptähtaja ja likviidsusperioodi vahelisel ajal ilmnedavate oluliste riskide mõju ning võimalikud olulised alusriskid toodete, kapitali struktuuris nõudeõiguse järkude, sise- või välisreitingute, lõpptähtaegade, väljalaskmise kuupäevade ja instrumentide muude erinevuste lõikes. Asutus kajastab riskimaandust üksnes niivõrd, kui võrd see on säilitatav ka siis, kui võlgnik on lähenemas krediitkvaliteeti mõjutavale sündmusele või muule sündmusele.

Kauplemisportfelli positsioonide puhul, mida maandatakse dünaamiliste riskimaandamisstrateegiate alusel, võib maanduse tasakaalustamist maandatud positsiooni likviidsusperioodi jooksul arvesse võtta tingimusel, et asutus (i) modelleerib maanduse tasakaalustamise järjepidevalt kauplemisportfelli

positsioonide vastava kogumi lõikes, (ii) tõendab, et tasakaalustamise arvessevõtmine tagab parema riskide mõõtmise, ja (iii) tõendab, et maandustena kasutatavate instrumentide turud on piisavalt likviidsed tasakaalustamise arvessevõtmiseks ka ebasoodsate turutingimuste korral. Dünaamiliste riskimaandamisstrateegiate rakendamisel järelejäädavad riskid peavad kajastuma kapitalinõudes.

- 5f. Täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski hõlmamiseks kasutatav meetod peab kajastama mittelineaarset mõju, mida avaldavad optsioonid, struktureeritud krediidideriivatiivid ja muud mittelineaarselt käituvad positsioonid seoses hinnamuutustega. Asutus peab nõuetekohaselt arvesse võtma ka mudeliriski, mis kaasneb selliste toodetega seotud hinnariskide hindamise ja prognoosimisega.
- 5g. Täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski hõlmamiseks kasutatav meetod peab põhinema objektiivsetel andmetel.

Valideerimine

- 5h. Asutused teevad käesoleva lisa alusel oma riskide mõõtmise süsteemi sõltumatu kontrollimise ja sisemudelite valideerimise käigus täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski hõlmamiseks kasutatava meetodiga seoses eelkõige järgmist:
- i) tõendavad, et korrelatsioonide ja hinnamuutuste modelleerimise meetod sobib asutuse portfelli jaoks, arvestades ka asutuse süsteemsete riskitegurite laadi ja kaalu;
 - ii) viivad läbi mitmesugused stresstestid, sealhulgas tundlikkusanalüüsi ja stsenaariumianalüüsi, et hinnata meetodi kvalitatiivset ja kvantitatiivset õigsust, eriti kontsentratsioonide käsitlemise osas. Sellised testid ei piirdu üksnes minevikus toimunud sündmuste valikuga;
 - iii) viivad läbi asjakohase kvantitatiivse valideerimise, mis hõlmab asjaomaseid sisemisi modelleerimise võrdlusaluseid.

Täiendavate riskide hõlmamiseks kasutatav meetod peab olema kooskõlas asutuse sisemise riskijuhtimismetoodikaga, mis on ette nähtud kauplemisriskide kindlakstegemiseks, mõõtmiseks ja juhtimiseks.

Dokumenteerimine

- 5i. Asutus dokumenteerib täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski arvessevõtmiseks kasutatava meetodi, nii et korrelatsiooniprognosid ja muud modelleerimisel kasutatavad eeldused oleksid pädevatele ametiasutustele arusaadavad.

Erinevatel parameetritel põhinevad sisemeetodid

- 5j. Kui asutus kasutab täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski hõlmamiseks meetodit, mis ei vasta kõikidele käesolevas punktis sätestatud nõuetele, ent on kooskõlas asutuse sisemise metoodikaga riskide kindlakstegemiseks, mõõtmiseks ja juhtimiseks, on ta suuteline tõendada, et tema meetodi rakendamisel saadakse kapitalinõue, mis on vähemalt sama suur kui kapitalinõue, mis saadaks siis, kui meetod vastaks täielikult käesolevas punktis sätestatud nõuetele.

Pädev ametiasutus kontrollib vastavust eelmises lauses sätestatule vähemalt üks kord aastas. Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee jälgib toimimistavasid kõnealuses valdkonnas ja koostab suunised, et tagada võrdsed võimalused.

Arvutamise sagedus

- 5k. Asutus teeb arvutusi täiendavate riskide hõlmamiseks kasutatava meetodi alusel vähemalt üks kord nädalas.”;
- e) punkt 7 asendatakse järgmisega:
„7. „Punkti 10b alapunktide a ja b kohaldamisel korrutatakse asutuse enda arvutuste tulemus korrutusteguriga (m_+), mille suurus on vähemalt 3.”;
- f) punktis 8 asendatakse esimene lõik järgmisega:
„Punkti 10b alapunktide a ja b kohaldamisel suurendatakse korrutustegurit (m_+) tabeli 1 kohaselt lisateguriga vahemikus 0–1, olenevalt ületamiste arvust viimase 250 pangapäeva jooksul, mis nähtub asutuse riskiväärtuse järeldestimisest punkti 10 alusel. Pädevad ametiasutused nõuavad, et asutused arvutaksid ületamisi järjepidevalt portfelli väärtuse oletatavate muutuste järeldestimise põhjal. Ületamine on portfelli väärtuse päevane muutus, mis ületab asutuse mudeli põhjal leitud vastava päevase riskiväärtuse. Lisateguri määramiseks kontrollitakse ületamiste arvu vähemalt kord kvartalis.”;
- g) punkt 9 jäetakse välja;
- h) punkti 10 muudetakse järgmiselt:
- i) punkt c asendatakse järgmisega:
„c) 10-päevane hoiuaeg;”;
- ii) punkt e asendatakse järgmisega:
„e) andmeid ajakohastatakse iga kuu tagant.”;
- i) lisatakse järgmised punktid 10a ja 10b:
„10a. Lisaks arvutab iga asutus „halvenenud turutingimuste riskiväärtuse”, võttes aluseks olemasoleva portfelli riskiväärtuse, mis on arvutatud 10-päevase hoiuaja ja 99 %-lise ühesuunalise usaldusvahemiku alusel, kasutades riskiväärtuse mudelis sisenditena asutuse portfelli seisukohalt oluliste finantsraskuste perioodidest pärinevaid andmeid. Pädev ametiasutus kontrollib kord aastas selliste varasemate andmete valikut ja selliseid andmeid võib kasutada pädeva ametiasutuse heakskiidul. Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee jälgib toimimistavasid selles valdkonnas ja koostab suunised, et tagada ühtlustamine. Asutused arvutavad halvenenud turutingimuste riskiväärtuse vähemalt üks kord nädalas.
- 10b. Igas asutuses peab iga päev olema täidetud kapitalinõue, mis on alljärgnevatel näitajate summa:
- a) asutuse eelmise päeva riskiväärtuse näitaja, mis on arvutatud vastavalt punktile 10 (VaR_{t-1}), või punkti 10 alusel arvutatud eelnenud 60 pangapäeva päevaste riskiväärtuste keskmine (VaR_{avg}), korrutatuna korrutusteguriga (m_+), olenevalt sellest, kumb on suurem;

pluss

- b) asutuse viimane turutingimuste riskiväärtuse näitaja, mis on arvatud vastavalt punktile 10a ($sVaR_{t-1}$), või punktis 10a sätestatud viisil ja sagedusega eelnenud 60 pangapäeva jooksul arvatud halvenenud turutingimuste riskiväärtuste keskmine ($sVaR_{avg}$), korrutatuna korrutusteguriga (m_+), olenevalt sellest, kumb on suurem;

pluss

- c) I lisa punkti 16a kohaldamisel saadud kaalutud positsioonide summa (olenemata sellest, kas tegemist on pikkade või lühikeste positsioonidega);

pluss

- d) punkti 5a alusel mõõdetud täiendavate maksejõuetuse riski ja reitingute liikumise riski viimane näitaja või nende näitajate viimase 12 nädala keskmine, olenevalt sellest, kumb on suurem.”;

- j) punktis 12 asendatakse esimene lõik järgmisega:

„Riskimõõtmismudel hõlmab piisava hulga riskitegureid, olenevalt asutuse tegevuse ulatusest asjakohastel turgudel. Kui riskitegur on kaasatud asutuse hindamismudelisse, ent mitte riskimõõtmismudelisse, peab asutus seda väljajätmist pädevale ametiasutusele veenvalt põhjendama. Lisaks peab riskimõõtmismudel hõlmama optsoonide ja teiste toodete mittelineaarsust ning korrelatsiooniriski ja alusriski. Kui kasutatakse riskitegurite asendajaid, peavad need olema tegeliku positsiooni suhtes tõendatult sobivad. Lisaks kohaldatakse eri riskiliikide suhtes alljärgnevaid sätteid.”

- (4) VII lisa B osa muudetakse järgmiselt:

- a) punktis 2 asendatakse alapunkt a järgmisega:

„a) hindamisprotsessi dokumenteeritud poliitika ja menetlused. See hõlmab selgelt määratletud kohustusi erinevates valdkondades, mis seonduvad hindamisega, turuinformatsiooni allikatega ja nende asjakohasuse läbivaatamisega, suunistega jälgitamatute sisendite kasutamise kohta, mis peegeldavad asutuse oletusi selle kohta, mida turuosalist positsiooni hindamisel kasutaksid, sõltumatute hindamiste sagedusega, sulgemishindade ajastamisega, hinnangu korrigeerimise menetlustega ning kuulõpu ja sihtotstarbelise kinnitamise protseduuride kindlaksmääramisega;”;

- b) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Võimaluse korral hindavad asutused oma positsioonid alati turuhinnas. Turuhinnas hindamine on vähemalt kord päevas toimuv positsioonide hindamine hõlpsasti kättesaadavate sulgemishindade juures, mille allikad on sõltumatud. Näitena võib tuua börsihinnad, börsisaali ekraanihinnad või mitme sõltumatu hea reputatsiooniga maakleri noteeringud.”;

- c) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui turuhinnas hindamine ei ole võimalik, peavad asutused enne kauplemisportfelli kapitali käsitlemise kohaldamist hindama oma positsioone/portfelle konservatiivselt mudelipõhiselt. Mudelipõhist hindamist

defineeritakse kui mis tahes hindamist, mille korral tuleb kasutada võrdlusalust, ekstrapoleerimist või muud turuväärtusel põhinevat arvutust.”;

d) punktis 6 asendatakse alapunkt a järgmisega:

„a) nõukogu peab olema teadlik kauplemisportfelli või muude õiglaselt hinnatavate positsioonide mudelipõhiselt hinnatavatest komponentidest ja mõistma, kui oluline on määramatus, mida see põhjustab äriühingu riski/tegevusnäitajate aruandluses;”;

e) punktid 8 ja 9 asendatakse järgmistega:

„Hinnangute korrigeerimised

8. Asutused seavad sisse meetodid hinnangute korrigeerimiseks ja järgivad neid.

Üldnormid

9. Pädevad ametiasutused nõuavad hinnangute ametlike korrigeerimiste ettenägemist järgneva jaoks: tuleviku krediidiriski marginaal, sulgemiskulud, tegevusriskid, ennetähtaegne lõpetamine, investeerimis- ja finantseerimiskulud, tulevased halduskulud ja kui see on asjakohane, siis mudelirisk.”;

f) punktid 11 kuni 15 asendatakse järgmistega:

„11. Asutused seavad sisse korra vähem likviidsete positsioonide hinnangute korrigeerimiseks ja järgivad seda. Selline korrigeerimine lisandub vajaduse korral positsiooni väärtuse muutustele, mis on vajalikud seoses finantsaruandlusega, ja peab peegeldama positsiooni vähest likviidsust. Nimetatud korra kohaselt kaaluvad asutused vähem likviidsete positsioonide hindamise korrigeerimise vajalikkuse määramisel mitmeid tegureid. Selliste tegurite hulka kuulub aeg, mis kulub positsiooni/positsioonis sisalduva riski maandamiseks, ostu-/müügihinna vahede volatiilsus ja keskmine, turunoteeringute kättesaadavus (turutegijate arv ja andmed) ning kauplemismahtude (sealhulgas halvenenud turutingimuste korral) volatiilsus ja keskmine, turukontsentreerumised, positsioonide vananemine, määr, mille võrra hinnang sõltub mudelipõhisest hindamisest, ja muude mudeliriskide mõju.

12. Kolmanda osalise hinnangute või mudelipõhise hindamise kasutamisel kaaluvad asutused, kas rakendada hinnangute korrigeerimist. Lisaks sellele kaaluvad asutused vähem likviidsete positsioonide korrektsioonide vajadust ja kontrollivad jätkuvalt nende sobivust.

13. Kui hinnangute korrigeerimistest tulenevad jooksva majandusaastal olulised kahjud, arvatakse need maha asutuse esmastest omavahenditest vastavalt direktiivi 2006/48/EÜ artikli 57 punktile k.

14. Muud hinnangute korrigeerimistest tulenevad kasumid/kahjumid kaasatakse artikli 13 lõike 2 punktis b nimetatud „kauplemisportfelli puhaskasumi” arvutamisse ja lisatakse täiendavatele omavahenditele, mis on vastavalt osutatud sätetele aktsepteeritavad tururiski nõuete katmiseks, või arvatakse neist maha.

15. Krediidiväärtuse korrigeerimisi, mis ületavad asutuse kohta kehtiva raamatupidamisarvestuse raamistiku alusel koostatud korrigeerimisi,

käsitletakse vastavalt punktile 13, kui need põhjustavad olulisi kaotusi, või muul juhul vastavalt punktile 14.”.